

ת"פ 50841/09/19 - מדינת ישראל נגד פאדי סלאימה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 50841-09-19 מדינת ישראל נ' פאדי סלאימה (עציר)

20.5.2021

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פאדי סלאימה (עציר)

הנאשם

בא-כוח המאשימה: עו"ד שי עציון (פרקליטות מחוז ירושלים - פלילי)

בא-כוח הנאשם: עו"ד איברהם עימד

גזר דין

בהתאם להכרעת הדין מיום 22.12.2020, הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות, בשתי עבירות של חבלה בכוונה מחמירה (סעיף 329(א)(1) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **החוק**)), בעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה (סעיף 332(2) בחוק), בעבירה של גניבת רכב בצוותא (לפי סעיף 413ב(א) ו-(ב) בצירוף סעיף 29 בחוק) ובשמונה עבירות של חבלה במזיד לרכב (סעיף 413 בחוק).

עם זאת, הנאשם זוכה מחמת הספק מעבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו (סעיף 275 בחוק) ומעבירה של תקיפת שוטר (סעיף 274 בחוק).

הכרעת הדין - עיקרי העובדות

2. כמפורט בהכרעת הדין הרשעת הנאשם בחלק מן העבירות הייתה על-פי הודאתו ואילו בעניין שאר העבירות נשמעו עדים והוגשו ראיות. עובדות כתב האישום אשר לפיהן הורשע הובאו בהרחבה בהכרעת הדין, ולהלן יובאו עיקריהן.

3. ביום 11.9.2019 גנבו הנאשם ואחרים רכב מתוצרת 'מאזדה' (להלן - **ה'מאזדה'**) משכונת עין-כרם בירושלים. תפקידו של הנאשם היה לנהוג ברכב ולהעבירו במחסום קלנדיה תמורת תשלום בסך 1,500 ₪.

בשל כך הורשע הנאשם על-פי הודאתו, בעבירת גניבת רכב בצוותא (לפי סעיף 413ב(א) ו-(ב) בצירוף סעיף 29 בחוק).

4. הנאשם נותר לבדו ב'מאזדה' ונהג בה משכונת עין כרם, דרך כביש בגין, לכיוון מחסום קלנדיה. בהגיעו אל ציר 45, הבחינו בו שוטרים שהיו ברכב בילוש במסגרת פעילות סמויה נגד גנבי כלי רכב. בשל חשדם כי ה'מאזדה' גנובה, הם

החלו לנסוע בעקבותיה, בעודם מדווחים על כך ברשת הקשר המשטרתית. לאחר הדיווח, הצטרפו למעקב רכבי בילוש נוספים.

במהלך נהיגתו ב'מאזדה', הגיע הנאשם אל כיכר עטרות, שם פנה ימינה והמשיך בנסיעה בכיכר קלנדיה לכיוון מחסום קלנדיה, שבו עמדה ניידת משטרה. הנאשם לא עבר במחסום, אלא פנה ימינה לציר 60 לכיוון כיכר מג"ב וציר שדה התעופה עטרות.

בשלב זה החליטו כוחות המשטרה לחסום את ה'מאזדה' שבה נהג הנאשם. בחסימה זו השתתפו רכב בילוש אשר חסם את ה'מאזדה' מלפנים, רכב בילוש מתוצרת 'סקודה' (להלן - ה'סקודה'), אשר חסם את ה'מאזדה' מצדה השמאלי ורכב בילוש מתוצרת 'סורנטו' (להלן - ה'סורנטו'), אשר נצמדה אל ה'מאזדה' מאחור (אירוע זה כונה בהכרעת הדין וכך יכונה גם להלן - **אירוע החסימה**). ברכב ה'סורנטו' ישב גם רמי, אזרח העובד בחברה העוסקת בין השאר, באיתור כלי רכב גנובים (בכתב האישום ובהתאם לכך גם בהכרעת הדין, נאמר בטעות שהוא מתנדב) (להלן - **רמי**).

במהלך אירוע החסימה המתואר, פגע הנאשם באמצעות ה'מאזדה' בכנף הימנית של ה'סקודה'. על-פי הנתען, אחד השוטרים ירד מרכב ה'סקודה' וצעק אל עבר הנאשם, "עצור משטרה, עצור משטרה!". במקביל פתח רמי את הדלת הקדמית-ימנית של ה'סורנטו' והחל לצאת מהרכב. הנאשם נסע במהירות לאחור ופגע בדלת רכב ה'סורנטו' וכן ברמי, כך שגופו נמחץ בין דלת ה'סורנטו' לבין הרכב. כתוצאה מכך, נפצע רמי באורח קשה, כפי שעוד יפורט בהמשך, ונפל אל הקרקע.

בהכרעת הדין נקבע, כי לא הוכח שהשוטרים הזדהו כשוטרים וכי הנאשם לא יכול היה לדעת שמדובר בשוטרים. מטעם זה, אף לא הוכח כי מטרת בריחתו הייתה הימלטות מהשוטרים או מניעת מעצרו או עיכובו כדין. עם זאת נקבע, כי הוכח שהנאשם ראה את רמי וכי נסיעתו לאחור עד פגיעה בעוצמה בדלת הרכב שמאחוריה עמד רמי, נעשתה באופן מכוון מתוך כוונה לפגוע ברמי.

בשל המתואר ומהטעמים המפורטים בהכרעת הדין, הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה (לפי סעיף 329(א)(1) בחוק).

5. לאחר אירוע החסימה המתואר, החל הנאשם בנסיעה קדימה תוך עקיפת רכבי הבילוש מימינם. בשלב זה, ירה אחד השוטרים אל עבר גלגלי ה'מאזדה', אך הנאשם נמלט ונסע צפונה בציר נמל התעופה עטרות, בעודו נוהג בצורה פרועה ובמהירות גבוהה המסכנת את עוברי הדרך. כך בעוד רכב ה'סקודה' דולק אחר הנאשם שנמלט.

על ציר נמל התעופה עטרות, במרחק כ-500 מטר ממקום אירוע החסימה, היה מחסום שגרתי ויזום של שוטרי משמר הגבול, שהוקם באמצעות רכב ממזג של מג"ב המכונה 'קרקל', שאורותיו דלקו והאורות המשטרתיים שלו הבהבו. המחסום היה בנוי כך שרכב ה'קרקל' חסם נתיב נסיעה אחד מבין שני הנתיבים (להלן - **מחסום מג"ב**). אותה עת, רכב מסוג 'סיאט' (להלן - ה'**סיאט**') נעצר במחסום לצורך בדיקה שגרית שערכו שוטרי משמר הגבול. בין ה'סיאט' לבין רכב

ה'קרקל', עמדו על הכביש השוטרים עוז ושוטרת נוספת, שאחזו בידיהם בפנסים המשמשים לסימון ולזיהוי.

הנאשם, שנהג ב'מאזדה' ונסע במהירות גבוהה מאד, הגיע אל מחסום מג"ב, אך התעלם מקיומו של המחסום ומהשוטרים שעמדו על הכביש, לא עצר ואף לא האט את נסיעתו, אלא נסע במהירות ובפראות, תמרון ועבר בין ה'קרקל' לבין ה'סיאט' ופגע בעוצמה רבה בשוטר עוז שעמד במקום. בעקבות פגיעה זו, הועף עוז קדימה על הכביש ונפצע באורח קשה מאד, כפי שיתואר בהמשך.

בשל כך הורשע הנאשם לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה (סעיף 329(א)(1) בחוק).

6. הנאשם המשיך בנסיעה על ציר נמל התעופה לכיוון צפון ולאחר נסיעה לאורך כ-250 מטר פגע בחמישה כלי רכב שחנו לצד הכביש, גרם להם נזקים ונעצר רק לאחר שמעוצמת הפגיעה באותם כלי רכב, הסתובב רכב ה'מאזדה' במקום מספר פעמים.

בשל התנהלות הנאשם במרדף אחריו, קודם למעבר במחסום מג"ב ולאחריו, הוא הורשע על-פי הודאתו בעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה (סעיף 332(2) בחוק).

בשל הנזקים הכבדים שגרם הנאשם לכלי הרכב, הוא הורשע על-פי הודאתו, בשמונה עבירות של חבלה במזיד לרכב (סעיף 413 בחוק). הרשעת הנאשם בשמונה עבירות הייתה בהתאם לכתב האישום ולהודאתו בעבירות אלו. עם זאת, בפועל גרם הנאשם לנזקים כבדים לתשעת כלי הרכב הבאים: ה'מאזדה' הגנובה אשר נהרסה כליל (total loss), כמתואר בהכרעת הדין; רכב ה'סורנטו' ורכב ה'סקודה' המשטורתיים, שנזקיהם כללו נזקים לדלתות ופגיעות פח משמעותיות; רכב ה'סיאט' שעצר במחסום מג"ב שנזקיו כללו נזקי פח משמעותיים, שבירת פנס ועוד; נזקי פח כבדים, נזקים לצמיגים ולפגושים אשר נגרמו לחמשת כלי הרכב שחנו על ציר נמל התעופה: 'ברלינגו', 'טויוטה', 'פולקסווגן', 'סיטרואן' ו'פסאט'.

7. לאחר שרכב ה'מאזדה' נעצר כמתואר, יצא הנאשם מהרכב, נמלט והסתתר סמוך למקום עצירת הרכב. הוא אותר רק לאחר מספר שעות של חיפושים אחריו ועם איתורו, נאמר לו שהוא עצור. בכתב האישום נטען כי הנאשם התנגד למעצרו, דחף את השוטרים שאתרו אותו ולכן הם נאלצו להשכיב אותו על הרצפה כדי להשתלט עליו וכדי להכניסו אל ניידת המשטרה בסיועו של שוטר נוסף. עוד נטען בכתב האישום, כי גם בעת שהייתו בניידת, המשיך הנאשם להתנגד למעצרו, נגח באחד השוטרים, פגע בכתפו, השתולל, בעט ברגליו ופגע בשוטרים.

בשל מעשים אלו, שנטען כי אירעו במהלך תפיסת הנאשם והסעתו בניידת המשטרה, הוא הואשם בעבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו (סעיף 275 בחוק) ובעבירה של תקיפת שוטר (סעיף 274 בחוק). **מהטעמים שהובאו בהכרעת הדין, זוכה הנאשם מחמת הספק משתי עבירות אלו.**

8. לרמי נגרמו חבלות קשות בראש, באגן וברגליים ולעוז נגרמו חבלות קשות ברגליים וביד. שניהם נזקקו לניתוחים ולטיפולים ממושכים ושניהם עוד יזדקקו לניתוחים נוספים ולהליכי שיקום ממושכים, כפי שיפורט במסגרת פירוט עיקרי תסקירי נפגעי העבירה.

אף הנאשם עצמו נפגע בכך שנגרם לו שבר באף וחבלות בחזה ובבטן.

נוסף על נזקי הגוף הקשים, נגרמו נזקים כבדים גם לתשעת כלי הרכב שניזוקו, אשר כמפורט בהכרעת הדין, נראה כי שווי הנזקים מגיע למאות אלפי שקלים.

כאמור בהכרעת הדין, הנאשם לא חלק על עצם נזקי הגוף ונזקי הרכוש שנגרמו ועל היקפם.

תסקיר שירות המבחן בעניין הנאשם

9. על פי תסקיר שירות המבחן (קצינת המבחן למבוגרים במחוז ירושלים, הגב' עינב ודעי), מיום 19.4.2021, הנאשם, יליד 23.9.1997 (כבן 24), רווק. עד מעצרו גר עם משפחת אביו בשכונת עיסאווייה בירושלים. הוא בן להורים גרושים, ששניהם נישאו שנית. משני הוריו יש לו שלושה אחים צעירים ממנו, אח נוסף כבן 6 מאמו ושתי אחיות, בנות 4 ו-5 מאביו. לאחר גירושי הוריו, גדל עם אמו, אך מאוחר יותר הוא ואחיו עברו לגור עם אביו בעיסאווייה. הנאשם למד עשר שנות לימוד, אך לדבריו נאלץ הפסיק את לימודיו כדי לסייע בפרנסת המשפחה. עיקר עבודתו הייתה עם אביו בתחום חלקי רכב ומיזוג אוויר.

על פי האמור בתסקיר, הרשעתו הקודמת של הנאשם בעבירת אלימות, נעברה רקע בטחוני. בעטייה נשא בעונש מאסר בפועל למשך שנה ומאז שחרורו מהמאסר עבד בהתקנת מיזוג אוויר.

על-פי התסקיר, מאז היותו כבן 20, צרך הנאשם אלכוהול בכמות גבוהה, כדרך להתמודד עם קשייו הרגשיים, אך לדבריו, אביו לא היה ער לכך. עוד תיאר, כי מספר פעמים השתמש בסמים מסוג קנאביס, אך לטענתו, כיום הוא נקי משימוש בחומרים משני תודעה.

10. על פי התרשמות שירות המבחן, הנאשם מצמצם את חלקו בעבירות שבהן הורשע, אינו מכיר באחריותו לחלקים מהותיים של העבירות והאירועים, וכי הוא אף טוען, כי לא ידע שהרכב שבו נהג גנוב. לדבריו, אילו ידע זאת, לא היה נוהג בו. זאת בניגוד להודאתו בגניבת הרכב ולמרות היעדר מחלוקת בעניין זה. עוד נאמר בתסקיר, כי הנאשם חזר על טענתו - אשר התקבלה בהכרעת הדין - כי לא היה מודע לכך שאלו שיצרו את המחסום באמצעות כלי הרכב, היו שוטרים.

בתסקיר נאמר עוד, כי הנאשם חזר וטען כי לא הייתה לו כוונה לפגוע באיש, וכי לא הבחין באלו שפגע קודם שפגע

בהם. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לבחון את הנסיבות שהובילו לעבירות וכי הוא מתקשה לגלות אמפתיה כלפי הנפגעים. על פי התרשמות שירות המבחן, הנאשם מצוי בעמדה קורבנית, עסוק בעיקר במחיר שעליו לשלם בשל העבירות שעבר ומשליך את האחריות לעבירות על חבריו אשר פרצו אל הרכב (עובדה הסותרת את טענתו כי לא ידע שהרכב גנוב).

11. התרשמות שירות המבחן היא כי ברקע העבירות עומדים דפוסי התנהגות אימפולסיביים ונטולי מחשבה, היעדר סמכות הורית מעורבת ומיטיבה, קשיי הנאשם להציב לעצמו גבולות וכן קשיים רגשיים בלתי מעובדים הנובעים מאי התמודדות עם גירושי הוריו, וכן חבירתו לחברה שולית. על-פי התסקיר, בתקופת מעצרו השתתף הנאשם בקבוצה טיפולית מטעם שב"ס שעסקה בכישורי חיים, אך בשל היותו במעמד של עציר, הוא לא שולב במסגרות טיפוליות אחרות.

כגורמי סיכוי לשיקום הנאשם צוינו המאמץ שעשה כדי לתפקד באופן תקין מבחינה תעסוקתית, כי מדובר במי שחש אחריות כלפי בני משפחתו וכן העובדה שהוא מבטא שאיפות עתידיות נורמטיביות. לעומת זאת, כגורמי סיכון להישנות עבירות מצד הנאשם, צוין כי הוא נעדר כלים להתמודד עם מצבי לחץ, מתקשה בהצבת גבולות, חסר בשלוחות על רקע גילו הצעיר, בעל מאפייני התנהגות אימפולסיבית ואלימה שאינה מווסתת, תוך שימוש בחומרים משני תודעה. עוד צוינו קשיי הנאשם להכיר באחריותו למעשים, להביע אמפתיה כלפי הנפגעים ולהכיר בשגיאותיו.

12. בשל רמת הסיכון המשמעותית להישנות עבירות מצד הנאשם ולנוכח חומרת העבירות, המלצת שירות המבחן היא להשית על הנאשם מאסר בפועל לצד עונש מותנה צופה פני עתיד. כן הומלץ כי במהלך מאסרו, תיבחן אפשרות שילובו במסגרות טיפוליות. עם זאת, לנוכח גילו הצעיר, הומלץ להימנע ממאסר ממושך, העשוי להביאו לחשיפה ממושכת לחברה עבריינית.

תסקירי נפגעי העבירה

13. לקראת שמיעת הטיעונים לעונש, הוגשו תסקירי נפגעי עבירה רחבי היקף ומפורטים מאד בעניין שני הנפגעים, רמי ועוז. בשל היותם חסויים ומטעמי צנעת הפרט, להלן יובאו רק עיקריהם.

תסקיר נפגע עבירה בעניין רמי

14. ביום 14.4.2021 הוגש תסקיר נפגע עבירה בעניינו של רמי (מטעם מפקחת מחוזית נפגעי עבירה מטעם שירות המבחן במחוז תל-אביב, הגב' ולרי ברזנר). רמי, כבן 62, נפגע במהלך אירוע החסימה. הוא נחבל בראשו ונגרמו לו שברים בטבעת האגן ובברך שמאל. מאז האירוע הוא נותח מספר פעמים וצפוי לניתוחים נוספים. כיום (כפי שאף ניתן היה לראות במועד עדותו), הוא מסתייע בקב. בשל טיפולים רבים, התערבויות כירורגיות ותהליך שיקום פיזי אשר טרם הסתיים, הוא נאלץ להתמודד עם שינויים קיצוניים באורח חייו ובתפקודו.

רמי נשוי זכ-35 שנה, גר במרכז הארץ ולו ולאשתו שתי בנות. רוב חייו עבד בעבודה ביטחונית ואף לאחר פרישתו הוא ממשיך לעבוד בתחום זה. זה כאחת-עשרה שנה הוא עובד בחברת תחבורה כקצין ביטחון וממשיך בעבודתו זו גם כיום. בין השאר, הוא עוסק בבדיקות ביטחוניות של עובדי החברה שבה הוא עובד וכן בפעילות יזומה בתחום מניעת גניבות כלי רכב, חלקה תוך שיתוף פעולה עם המשטרה. מדובר בעבודה הכרוכה בנסיעות רבות ברחבי הארץ. מעורבותו באירוע הנדון הייתה במסגרת עבודתו, ולא כמתנדב, כפי שצוין בטעות בכתב האישום. בתסקיר הודגש כי רמי מפגין חוסן נפשי ושליטה וכי הוא תופס את עצמו כבעל חוסן פנימי, פיזי ונפשי, אשר התפתח מעיסוקיו בתחומי ביטחון במשך שנים רבות.

15. ביום האירוע רמי חזר מחו"ל והצטרף לפעילות משותפת של המשטרה ושל חברות נוספות בנושא איתור גנבי כלי רכב. על פי דבריו, במהלך האירוע הוא פעל בנחישות רבה, אך כיום, במחשבה לאחור, הוא מבין את המחיר הכבד ששילם בשל כך.

מהמסמכים הרפואיים עלה כי מיד לאחר האירוע (מיום 11.9.2019), הוא פונה אל בית החולים 'שערי צדק' בירושלים, ולבקשתו הועבר למחרת אל בית החולים 'אסף הרופא' הסמוך למקום מגוריו. ביום 15.9.2019 נותח לקיבוע שבר בברך באמצעות ברגים וביום 19.9.2019 שוחרר לטיפול במסגרת שיקומית. על פי מכתב שחרור מהמרכז הרפואי שיקומי 'רעות' מיום 5.12.2019, בתקופת השיקום הוא היה מרותק לכיסא גלגלים ולרוב תפקודיו נזקק לסיוע רב. עם שחרורו, התנייד בעזרת קב והומלץ לו על המשך טיפולי פיזיותרפיה בקהילה. עוד הומלץ לו לפנות למוסד לביטוח לאומי לבדיקת זכאותו ולשם הערכה פסיכולוגית, אך הצורך בטיפול פסיכולוגי נשלל.

מאז האירוע, זה כשנה וחצי, רמי מתמקד בשיקום הפיזי. בתסקיר הודגש, כי ניכר שהפציעה הפכה אותו מאדם פעיל, מתפקד ועצמאי לבעל מוגבלות הנזקק לסיוע בחלק מתפקודיו, בעודו מתקשה להשלים עם שינוי זה. הוא ממשיך לעבוד באותו מקום עבודה, אך באופן חלקי. בין השאר, צומצמה פעילות השטח שלו כך שעתה, למרות תפקידו המצריך פעילות שטח ועל אף העדפתו לעסוק בכך, עיקר עבודתו היא משרדית. עוד נאמר בתסקיר, כי אחד הוויתורים המשמעותיים של רמי מאז פגיעתו, הוא הוויתור על פעילות ספורטיבית שבה אהב לעסוק.

רמי נותח שוב בחודש פברואר 2021, לשם הוצאת ברגים ולשחזור הברך. בימים אלו נשקל הצורך בניתוח נוסף, הנובע מסיבוך בניתוח האחרון, אשר בעקבותיו אושפז בשל סיבוכים בריאות ובלב.

16. על פי החלטות הוועדות הרפואיות במוסד לביטוח לאומי, במשך תקופה ממושכת הוכר רמי כבעל דרגת נכות זמנית בשיעור 55%, בהמשך הופחתה דרגת נכותו בהדרגה ובינואר הועמדה על שיעור 35%. עם זאת, בעקבות הניתוח האחרון, צפוי רמי לעמוד לפני וועדה נוספת ולכן לא ברור מהי דרגת נכותו הסופית.

17. התרשמות המפקחת על נפגעי עבירה היא כי הפגיעה ברמי טלטלה את עולמו, כי הפציעה הפיזית משליכה על תפקודו ועל דימויו העצמי וכי הוא חווה פגיעה ממשית ביכולתו הפיזית ובתפקודו. כיום הוא נדרש להשקיע את כל משאביו וכוחותיו בעיקר לטיפולים רפואיים ולשיקום פיזי, תוך ניסיון לשמר את תפקודו התעסוקתי. על פי הערכת המפקחת, צפויה לו התמודדות ממושכת מבחינה אישית ומקצועית. מאחר שתהליך השיקום הפיזי עדיין נמשך ומתאפיין

במורכבות רבה, המפקחת הביעה חשש מפני סיכון להתדרדרות בתפקודו, העשויה להשליך אף על מצבו הרגשי והנפשי. בשל הפגיעה והנזקים הקשים שנגרמו לרמי, הומלץ לחייב את הנאשם בתשלום פיצוי משמעותי לרמי וזאת כחלק מהכרתו בפגיעה בו ובהשלכות הפגיעה על חייו, ואף כדי לאפשר לרמי להיטיב את מצבו באמצעות הפיצוי בכל דרך שיבחר.

תסקיר נפגע עבירה בעניין עוז

18. ביום 4.4.2021 הוגש תסקיר נפגע עבירה בעניינו של עוז (מטעם מפקחת מחוזית נפגעי עבירה מטעם שירות המבחן במחוז חיפה והצפון, הגב' רחל אפשטיין). עוז, כיום בן 22, גר בבית הוריו בקריית שמונה. במועד האירוע הוא היה שוטר בשירות חובה במשמר הגבול, שעמד להשתחרר כשבועיים לאחר מכן. על רקע פציעתו, הוא מוכר באגף השיקום של משרד הביטחון.

מיד לאחר האירוע (11.9.2019) פונה עוז לבית החולים 'שערי צדק' בירושלים וביום 7.10.2019 עבר לשיקום במרכז הרפואי 'שיבא' בתל השומר, שם היה מאושפז עד יום 7.12.2019. סמוך לאחר אשפוזו, נותח לקיבוע השברים בשוק רגל שמאל, ולקיבוע שבר עם פלטה וברגים באמת יד שמאל. כמו כן, הוא עבר השתלת עור באזורים הפתוחים של שוק שמאל, ירך שמאל ואמת שמאל. כיום הוא נתמך בקב לצורך הליכה למרחקים בינוניים ועושה בכוחות עצמו פעולות פשוטות, אך נזקק לסיוע בתפקודים מורכבים. הוא עדיין נתון בטיפול אינטנסיבי של ריפוי בעיסוק ובמעקב צלקות וחבישות לחץ. בחודש מאי 2020 נותח פעם נוספת להוצאת ברגי נעילה. עוז סובל מצניחת כף הרגל, הולך בעזרת סד מותאם, תנועת היד שנפגעה מוגבלת והוא נזקק בקביעות למשככי כאבים. בקרוב ינותח פעם נוספת ברגלו ולאחר הניתוח יאלץ להסתייע בכיסא גלגלים למשך תקופה מסוימת, דבר המעורר בו חרדות, שמא לאחר מכן לא יוכל להלך על רגליו.

19. בתסקיר רחב היקף מפורטת התמודדותו הקשה והמפרכת של עוז עם הנזקים הקשים שנגרמו לו כתוצאה מפגיעתו, בעוד שכיום כל חייו סובבים סביב הפגיעה הפיזית והנפשית, טיפולי שיקום ממושכים, ניתוחים ואשפוזים. אף מתוארים קשיי התמודדותו כבחור צעיר בראשית חייו הבוגרים, עם הטיפולים ועם תחושתו כי חייו נהרסו וכי תכניותיו לעתיד, ציפיותיו והמטרות שהציב לעצמו טרם הפגיעה, אינן מעשיות. מצב זה אף מסב לו תחושות קשות של אובדן וייאוש.

20. עוז סיים 12 שנות לימוד והוא זכאי לתעודת בגרות מלאה. ילדותו הייתה נורמטיבית ובריאה וכאמור, הוא התגייס לשירות במשמר הגבול. הוא ראה בשירותו הצבאי שירות משמעותי שבמהלכו התקדם בתפקידים. תפקידו האחרון, גם במועד הפגיעה, היה מפקד צוות והוא אף זכה להערכת מפקדיו. עוז אף שקל המשך שירות קבע ולכן, סמוך למועד האירוע, אמור היה להגיע למיון לשירות קבע. פציעתו כשבועיים קודם לשחרורו סיכלה את תכניותיו.

עוז הוא הבן הצעיר של הוריו. יש לו חמש אחיות, ארבע מהן נשואות. בתסקיר תוארה הירתמות משפחתו ובמיוחד הוריו לסייע לו ולסעוד אותו בתקופת השיקום. אביו, בעל קיוסק, אף סגר את העסק למשך תקופה כדי לתמוך בו וכך גם אמו,

מורה בגמלאות, סעדה אותו במשך כל תקופת האשפוז והשיקום ואף ממשיכה בכך.

21. בתסקיר מתוארות החוויה הנפשית הקשה שחוה עוז לאחר פגיעתו, התחושות שממשיכות ללוות אותו מאז האירוע בשל עצם הפגיעה, השלכותיה של הפגיעה והצלקות שעל גופו, שאותן הוא מנסה להסתיר באמצעות לבישת בגדים ארוכים. בתסקיר מתוארים גם הקשיים הכרוכים בטיפולים ובתהליכי השיקום, המצריכים נסיעות ממושכות מביתו בקריית שמונה אל בית החולים 'שערי צדק' בירושלים ובמקומות אחרים. כן מפורטות בהרחבה השלכות רבות נוספות על חייו של עוז הנובעות מהפגיעה בו, לרבות תחושות אובדן, פגיעות פיזיות, נפשיות וקשיים חברתיים שעמם הוא נאלץ להתמודד על רקע מגבלותיו הרבות מאז פגיעתו. בכלל זה קשייו החברתיים והקושי להתמודד עם השוני בינו לבין חבריו בני גילו, המטיילים, מבלי, לומדים, עובדים, מכירים בנות זוג ועסוקים בפעילות התואמת את גילם, בעוד הוא נותר בבית הוריו, תלוי בהם, מוגבל, ועסוק בטיפולים ובשיקום.

22. נושא נוסף שנזכר בתסקיר נוגע לתסכול של עוז ולכעסו מכך שהאירוע הוכר כאירוע פלילי, שאינו על רקע ביטחוני, בעוד שלפי תפישתו, מאחר שדובר בדריסת חייל בעת תפקידו, היה נכון להכיר באירוע כפיגוע דריסה על רקע ביטחוני. התרשמותה של המפקחת על נפגעי עבירה היא, כי העובדה שמדובר באירוע פלילי היא מבחינת עוז "הפחתה וצמצום חומרת אירוע הפגיעה".

23. בסיכום התסקיר צוין כי עוז הוא בחור צעיר, אשר נפגע באורח קשה בעת שירותו כשוטר משמר הגבול, לקראת שחרורו, אשר הפגיעה בו קטעה את רצף חייו ואת תכניותיו. על-פי תחושותיו, אירוע זה סיכל את תכניותיו לעתיד ופגע בביטחונו העצמי וביכולותיו. הוא עודנו מתמודד עם השלכות הפגיעה הפיזית והפגיעה הנפשית וכאמור, אף צפוי לניתוח נוסף. על רקע כל האמור, ולמרות משפחתו התומכת, ניכר כי הוא מתמודד עם קשיים רבים במישורים רבים לרבות קשיים רגשיים, נפשיים, פיזיים, חברתיים, תעסוקתיים ומשפחתיים. לפיכך הומלץ לחייב את הנאשם לשלם לעוז פיצוי כספי בסכום משמעותי.

הראיות לעונש

24. מטעם המאשימה הוגש גיליון הרשעות קודמות של הנאשם, שעל-פיו הורשע ביום 19.4.2015 בבית משפט השלום לנוער בירושלים בעבירה של פציעה שנעברה עם אחרים, בשל כך הוא נדון לשניים-עשר חודשי מאסר בפועל ולעונשי מאסר מותנים.

לא הוגשו ראיות לעונש מטעם ההגנה.

עיקרי טענותיה של המאשימה

25. בהסכמת הצדדים, טענותיה של המאשימה בעניין העונש הוגשו בכתב, עוד קודם לישיבת הטיעונים לעונש.

במסגרתן העלה בא-כוחה של המאשימה, עו"ד שי עציון, באופן בהיר, ענייני וממצה את טענות המאשימה לעונש. בכלל זה עמד על תוצאותיהן הקשות של העבירות שבהן הורשע הנאשם, וכן עמד על הפגיעות הקשות הפיזיות שנגרמו לשני נפגעי העבירה ועל היקף נזקי הרכוש שנגרמו לכל כלי הרכב שניזוקו.

המאשימה טענה כי יש לראות את האירוע כולו כאירוע אחד וכמסכת עבריינית אחת הכוללת את עבירת גניבת הרכב, את המרדף אחר הנאשם, את פגיעות הגוף הקשות ואת נזקי הרכוש הכבדים ולפיכך לטענתה, יש לקבוע מתחם עונש אחד.

26. בא-כוח המאשימה עמד על הערכים המוגנים אשר נפגעו בעטין של העבירות שעבר הנאשם ועל מידת הפגיעה בהם. בכלל זה, פגיעה בערך חיי אדם ובשלמות הגוף, פגיעה בביטחון חייהם של משתמשי הדרך, בזכות הקניין ובזכות לרכוש, אשר באו לידי ביטוי בגניבת הרכב ובנזקי הרכוש רחבי ההיקף שנגרמו למספר רב של כלי רכב.

בעניין העבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, שנסיבותיה הן "תופעת המרדפים" בכבישים ובעניין השלכותיה הקשות, הפנה בא-כוח המאשימה אל דברי בית המשפט העליון, אשר לא אחת עמד על חומרתה, בהיותה **"קוראת תיגר על שלטון החוק ושמה לאל את ביטחונם וחייהם של המשתמשים בדרך"** (ע"פ 9750/09 ליפייקו נ' מדינת ישראל (6.10.2010), כבוד השופט ס' ג'ובראן (להלן - **עניין ליפייקו**)). כן הפנה לכך שפעמים רבות עמד בית המשפט העליון על כך שלנוכח חומרתם של מעשים אלו, **"יש להחמיר עם אלו המעלים את רמת הסיכון בה [בדרך] באופן משמעותי"** (ע"פ 5626/14 לנקין נ' מדינת ישראל (2.8.2015), כבוד השופט ס' ג'ובראן, פסקה 8 (להלן - **עניין לנקין**)).

27. בעניין עבירת גניבת כלי רכב עמד בא-כוחה של המאשימה על דברי בית המשפט העליון, החוזרים ונשנים, כי מדובר בעבירה חמורה, אשר הפכה זה מכבר למכת מדינה ולפיכך עבירה זו מחייבת החמרה בענישת עוברי עבירה זו (לעניין זה, הפנה אל דברי בית המשפט בעניין ע"פ 11194/05 אבו סבית נ' מדינת ישראל (3.8.2014) (להלן - **עניין אבו סבית**) ובעניין ע"פ 2333/13 סאלם נ' מדינת ישראל (3.8.2014) (להלן - **עניין סאלם**)).

28. בא-כוח המאשימה הוסיף והרחיב בעניין נסיבות העבירות שעבר הנאשם, אשר לטענת המאשימה, חריגות בחומרתן ומצויות ברף החמור של העבירות מהסוג שעבר. בעניין העבירה של חבלה בכוונה מחמירה, אשר עונשה המרבי הוא עשרים שנות מאסר, נטען כי חומרתה נובעת מהיסוד הנפשי של עבירה זו, בכך שנעברה מתוך כוונה, ואף מהיסוד העובדתי, שעניינו חומרת הפגיעות של הנפגעים. המאשימה הטעימה כי כפי שנקבע בהכרעת הדין, הפגיעה בשני נפגעי העבירה, רמי ועוז, הייתה מכוונת ולפיכך מידת החומרה ביסוד הנפשי של הנאשם הייתה גבוהה. בעניין היסוד העובדתי נטען, כי הפגיעות שנגרמו לשני הנפגעים היו קשות ובדרגה חמורה, כמפורט בתסקירי נפגעי העבירה וכפי שניתן היה להתרשם מהם במישרין בעת עדותם. בנסיבות אלו נטען, כי יש לראות במעשי הנאשם משום מעשים המצויים ברף החומרה העליון של העבירה.

29. בעניין נסיבות מעשי העבירות הוסיפה המאשימה וטענה את הטענות הבאות: הנאשם עבר את כל העבירות לבדו ולפיכך מידת שליטתו במעשיו הייתה מרבית; הנזק שנגרם מהעבירות רב ומשמעותי, בעוד הנזק שעלול היה להיגרם אף גבוה יותר. זאת לנוכח נסיעתו הפרועה של הנאשם, התעלמותו מהנסיבות אשר סבבו את נסיעתו ובשל כך שמעשיו העמידו שוטרים ומשתמשי דרך נוספים בסיכון לחייהם. בעניין זה, חזרה המאשימה והפנתה אל הסרטונים המתעדים את מעשיו הנאשם, מהם עולה נהיגתו הפרועה והסיכון העצום שנשקף מכך; הסיבות שהביאו את הנאשם לעבור את העבירה היו בצע כסף וזלזול בוטה בחוק ובאוכפיו; הנאשם יכול היה להימנע מהעבירות בכל עת, אילו החליט שלא להשתתף בגניבת הרכב, לעצור בכל שלב משלבי נהיגתו הפרועה ובוודאי לפני מחסום מג"ב. התנהלותו הייתה אפוא, בגדר "עבירה גוררת עבירה" (אבות ד', ב').

30. בעניין הענישה הנוהגת טענה המאשימה, כי יש קושי במציאת מקרים רבים הדומים בנסיבותיהם לנסיבות מעשיו של הנאשם ואשר משקפים את העונש ההולם את מעשיו. עם זאת, המאשימה הפנתה אל פסיקה אשר לטענתה מכוונת לקביעת הענישה הנוהגת בנסיבות דומות, תוך הדגשה כי כפי שנקבע לא אחת, הענישה הנוהגת היא אך שיקול אחד מבין כלל השיקולים שיש לשקול בעת קביעת העונש (ע"פ 6390/20 מדינת ישראל נ' פלוני (10.02.2021), כבוד השופט ג' קרא, פסקה 9 (להלן - **עניין ע"פ 6390/20 פלוני**)).

31. המאשימה טענה כי שני הנתונים המשמעותיים שיש לשקול בעת קביעת עונשו של הנאשם, הם מהות העבירות שבהן הורשע וחומרת המעשים.

בעניין העבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, טענה המאשימה כי במקרים שבהם דובר ב"מרדפים" אשר בשונה מהמקרה הנדון, לא נעברו עבירות נוספות שעניינן פגיעה ממשית בגוף או ברכוש, חזרו בתי המשפט והדגישו פעם אחר פעם את הצורך בהחמרה בענישה (ע"פ 6059/15 סלאמה נ' מדינת ישראל (10.8.2016), כבוד השופט ס' גובראן, פסקה 9. (להלן - **עניין סלאמה**)). בנסיבות שבהן העבירה לא הייתה כרוכה אף בפגיעה פיזית, הודגש כי העונש הראוי הוא ארבע שנות מאסר (ע"פ 285/13 מוסטפא נ' מדינת ישראל (24.10.2013), כבוד השופט י' עמית, פסקה 4 (להלן - **עניין מוסטפא**)). אם כך במקום שבו העבירה לא הייתה כרוכה בפגיעה פיזית, אזי כנטען, על אחת כמה וכמה שיש להחמיר בענישה אם עבירה זו הייתה כרוכה גם בעבירה של פגיעה פיזית מכוונת.

בעניין העבירה של חבלה בכוונה מחמירה (שתי עבירות), טענה המאשימה, כי הנסיבות שבהן נעברה עבירה זו חמורות במיוחד ונסיבותיהן ייחודיות, וזאת במיוחד מעת שעבירה זו נעברה פעמיים. לטענת בא-כוחה, מעטים המקרים הדומים, המאפשרים ללמד על מדיניות הענישה הנהוגה ולפיכך בעניין זה הפנה אל שני פסקי הדין הבאים, אשר לטענתו מלמדים על רמת הענישה הראויה:

ע"פ 1122/15 מדינת ישראל נ' אבו בלאל (23.5.2016) - המשיב גנב רכב ולאחר שהחל בנסיעה, המתלונן נתלה על חלון הרכב כדי לעצור אותו. המשיב המשיך בנסיעה פרועה עד אשר המתלונן נפל ונחבל בצורה קשה. לאחר מכן, התפתח מרדף אחר המשיב, שבמהלכו פגע במספר ניידות. הוא הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות

של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות (לפי סעיפים 333 ו-335 בחוק), גניבת רכב, הפקרה לאחר תאונה וחבלה במזיד ברכב אחר. נקבע מתחם עונש בין 5 ל-10 שנות מאסר והעונש שהושת עליו היה 7 שנות מאסר לצד ענישה נלווית (הערעור נדחה למעט קבלתו בעניין אופן הפעלת המאסרים המותנים).

ע"פ 5/10 מוסא נ' מדינת ישראל (2.5.2010) - המערער הראשון המתין למתלונן ברכב ומשהבחין בו הסיט את רכבו לעברו ופצע אותו. לאחר מכן יצא מהרכב מצויד בסכין והתקרב אל המתלונן, אך אנשים שהיו במקום הרחיקו אותו. כעבור מספר דקות הגיע המערער השני, ירה במתלונן מטווח קצר וגרם למותו. עונשו של המערער הראשון, שמעשיו של השני לא יוחסו לו, הועמד על 9 שנות מאסר. ערעורו בעניין העונש נדחה תוך קביעה כי נקבע ברף הנמוך.

בעניין עבירת גניבת הרכב והצורך בהחמרת הענישה, הפנתה המאשימה אל עניין אבו סבית ועניין סאלם. לטענתה, מתחם העונש ההולם בשל עבירה זו הוא בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל.

בעניין העבירה של חבלה במזיד לרכב (שמונה עבירות), נטען כי בשל ריבוי כלי הרכב אשר נפגעו ממעשיו הנאשם, בשל חומרת הפגיעות בהם ועל-פי הפסיקה, מתחם העונש ההולם הוא בין 12 ל-36 חודשי מאסר.

32. עוד טענה המאשימה, כי על מתחם העונש ההולם להיקבע בהתחשב אף בעונש המרבי הקבוע לצדן של העבירות שבהן הורשע הנאשם. לעניין זה, הפנה בא-כוחה אל דברי בית המשפט בע"פ 147/21 מדינת ישראל נ' ביטון (14.2.2021) (כבוד השופט א' שטיין, פסקה 8) (להלן - **עניין ביטון**), ובע"פ 3124/18 פלוני נ' מדינת ישראל (14.8.2019) (כבוד השופט א' שטיין). עוד הטעים, כי אמנם אין מקום לסכום את מספר שנות המאסר אשר נקבעו לצד כל אחת מהעבירות שבהן הורשע הנאשם, אך בשל הרשעתו בעבירות שעונשן חמור ומאחר שמעשיו העבירות הן ברף חמורה גבוה, יש לתת לכך משקל של ממש בעת קביעת מתחם העונש.

לנוכח כל האמור, בהתחשב בריבוי העבירות ובחומרתן, בנסיבות שבהן נעברו, בנזקי הגוף החמורים שנגרמו לנפגעי העבירות ובהיקף הרב של נזקי הרכוש, המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-13 שנות מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

33. בעניין העונש שיושת על הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, טען בא-כוח המאשימה, כי במסגרת הנסיבות אשר אינן קשורות לעבירות, אלא עניין הנאשם, יש לשקול את השיקולים הבאים: הרשעתו הקודמת בעבירת אלימות, אשר בעטיה נשא בשנת מאסר; בחירתו לנהל הוכחות ולהעיד גם את נפגעי העבירה. אמנם הנאשם זכאי לטעון לחפזו ואף זכאי לכך שישמעו ראיות, אך אם בחר בכך, הוא אינו זכאי להתחשבות השמורה לנאשמים אשר בחרו להודות במעשיהם ובכך לחסוך את עדויות הנפגעים; מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם עולה כי אינו מכיר באחריותו למעשיו, אינו מביע חרטה ואף מתקשה לגלות אמפתיה כלפי הנפגעים; על-פי התרשמות שירות המבחן, רמת הסיכון להישנות עבירות מצד הנאשם היא משמעותית.

לנוכח האמור טענה המאשימה, כי את עונשו של הנאשם יש למקם בחציו העליון של מתחם העונש ההולם.

בהתאם לכך, עתרה להשית על הנאשם את העונשים הבאים: 11 שנות מאסר בפועל; פסילת רישיון נהיגה למשך תקופה משמעותית; מאסר מותנה מרתיע; פסילת רישיון נהיגה מותנית; פיצוי משמעותי לשני נפגעי העבירה העיקריים בתיק, עוז ורמי; קנס כספי.

עיקרי טענות ההגנה

34. טענותיו של בא-כוח הנאשם בעניין העונש נשמעו בדיון מיום 9.5.2021. בתום טענותיו הודיע כי ישקול אפשרות להשלמת כתב עד למחרת היום והוסיף, כי "אם לא אעשה כן עד מחר, אזי טיעונים שהועלו היום יהיו הטיעונים עליהם בית משפט צריך להסתמך" (עמ' 254 בפרוטוקול, שורות 30-32). בסופו של דבר לא הוגשה כל השלמת טענות מטעם ההגנה.

35. בפתח טענותיו, ביקש בא-כוח הנאשם להביע צער והזדהות עם נפגעי העבירות, והוסיף כי הוא מצטער על פגיעותיהם הקשות כפי שאף עולה מתסקירי נפגעי העבירה בעניינם. לטענתו, אף הנאשם הביע בפניו חרטה כנה. עם זאת הוסיף, כי אף מהכרעת הדין עלה, כי האירוע שהחל בגניבת רכב התפתח לאירוע חמור, בעוד שאילו נקטה המשטרה אמצעים נכונים ואילו נהגה באופן שבו היה עליה לנהוג, כי אז לטענתו, לא היה נוצר המצב שנגרם.

36. בא-כוח הנאשם טען כי הנאשם הוא צעיר בראשית דרכו, אשר כפי שעולה אף מתסקיר שירות המבחן, חווית המעצר קשה לו. כן הפנה לכך שעל-פי המלצת שירות המבחן, יש לשקול גם את העובדה שתקופת מאסר ממושכת עשויה לחשוף אותו לאוכלוסייה עבריינית.

בא-כוח הנאשם הוסיף, כי על פי תיקון 113 של חוק העונשין, לבית המשפט שיקול דעת נרחב בעת קביעת עונשו של נאשם ובכלל זה עליו לשקול את הנסיבות שבהן נעברו העבירות, את נסיבותיו האישיות של הנאשם, את חרטתו וכן שיקולי שיקום. על פי טענת בא-כוח הנאשם, הנאשם מבקש להשתקם ולהתחיל חיים חדשים. לטענתו, אף במקרים חמורים מהמקרה הנדון, ניתן משקל של ממש לשיקולים אלו.

לתמיכה בטענותיו, הפנה אל פסקי הדין הבאים: ע"פ 9928/16 טהה נ' מדינת ישראל (24.1.2018), שעניינו נאשם אשר שהורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה ובהחזקת סכין שלא כדין (סעיפים 329(א) ו-186(א)), אשר בעטין הושתו עליו 42 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לנפגע; ע"פ 2814/18 מנור נ' מדינת ישראל (27.2.2019), אשר במסגרתו נדונו שבעה ערעורים שאוחדו בעניינם של שישה נאשמים שונים, אשר כל אחד מהם הורשע בעבירות שונות. בא-כוח הנאשם טען, כי חרף חומרת מעשיהם והרשעתם בעבירות אלימות קשות ובעבירות רכוש, העונש החמור ביותר שהושת היה 36 חודשי מאסר, חלף 42 חודשי מאסר שהושתו בבית המשפט המחוזי; ע"פ 258/17 סלאח נ' מדינת ישראל (10.8.2017), אשר במסגרתו נדון עניינם של שני נאשמים אשר הורשעו בעבירות נשק, ניסיון תקיפת עובד ציבור בנסיבות מחמירות ועבירות נוספות. ערעורם התקבל, כך שעונשם הופחת מ-48 ל-36

חודשי מאסר. לטענת בא-כוח הנאשם, באותו עניין ניתן משקל לנסיבותיהם של הנאשמים ולגילם הצעיר.

37. בא-כוח הנאשם טען כי העונש שמבקשת המאשימה להשית על הנאשם מחמיר וכי אינו מידתי ביחס למעשיו ולנסיבותיו. לטענתו, יש לתת משקל לכך שהנאשם הסתבך והורשע בשורה של מעשים שכלל לא תכנן, אשר החלו בגניבת רכב והתדרדרו לאירועים שבעניינם הורשע. עוד הוסיף, כי האנשים אשר גררו את הנאשם לגניבת הרכב, הסתבכו בעבירות נוספות אך למרות זאת, דינם נגזר למאסר למשך תקופה קצרה וכיום הם כבר משוחררים (גזרי הדין בעניינם לא הוגשו).

38. לנוכח כל האמור, ביקש בא-כוח הנאשם שלא להחמיר בעונשו של הנאשם.

דברי הנאשם

39. הנאשם אמר כי הוא מתנצל על מה שקרה וכי לא צפה שיקרה מה שקרה. לדבריו, "זאת טעות גדולה שאני עשיתי. אני היום לא אמור להיות בכלל בגלל הטעות שעשיתי. אני מתחרט מאוד על מה שקרה איתי". הנאשם הוסיף, "הכלא זה לא בשבילי. אני טעיתי. אני למדתי לקח בתוך הכלא ואני נכנסתי לכלא ברגע שהייתי בגיל צעיר. היום אני בן אדם שלמד לקח מהטעויות שעשיתי".

הנאשם הוסיף וביקש כי בית משפט יסלח לו על מעשיו ואף ביקש כי נפגעי העבירה שניזוקו שיסלחו לו. הוא הוסיף כי הוא מתנצל מאוד ומצטער מאוד על הנזקים שנגרמו להם, ואף ביקש שדבריו יימסרו להם. הוא חזר פעם אחר פעם על כך שלא התכוון למה שקרה, כי הפיק את הלקח וכי הוא מקווה לפתוח דף חדש בחייו כדי ללמוד ולא לגרום עוד נזקים כפי שגרם. הוא סיים את דבריו בכך שהוא מקווה כי בית משפט ייתן לו הזדמנות נוספת להשתפר, לטפל בחייו ולפתוח דף חדש בחייו כדי שיוכל ללמוד, לעבוד, להתחתן, להקים משפחה טובה ולהתקדם בחיים. הוא חזר ואמר כי בתקופה האחרונה, בעת שהייתו בכלא, למד לקח וכי הוא מתחייב לא לחזור על מעשיו ולכן ביקש כי תינתן לו ההזדמנות להוכיח זאת.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

40. בהיעדר מחלוקת על כך שהעבירות שבהן הורשע הנאשם נעברו במהלך אירוע "מתגלגל" אחד, וכי מדובר במסכת עבריינית אחת, ייקבע מתחם עונש הולם אחד.

הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות ומידת הפגיעה בהם

עמוד 13

41. הנאשם הורשע בשורה של עבירות חמורות אשר כללו פגיעות קשות בגוף וברכוש. הערכים החברתיים אשר נפגעו ממעשי העבירות של חבלה בכוונה מחמירה ומהעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, הם ההגנה על שלמות גופו אדם ועל שלום חייו, על בטחון הציבור, הביטחון האישי ובטחון חייהם של משתמשי הדרך. הערכים אשר נפגעו מעבירת גניבת רכב ומהעבירות של חבלה במזיד לרכב, הם הזכות לקניין ולרכוש ולשמירת שלמותו.

42. ראשיתם של מעשי הנאשם בעבירת גניבת רכב והמשכם, כפי שטען בא-כוח המאשימה, בבחינת "עבירה גוררת עבירה", בעבירות חמורות שהובילו לפגיעות קשות בגוף וברכוש.

עבירת **גניבת רכב** היא עבירה חמורה, אשר העונש המרבי הקבוע לצדה הוא שבע שנות מאסר (סעיף 413ב(א) ו-(ב) בחוק). על חומרתה של עבירה זו ועל הצורך בהחמרת עונשם של גנבי כלי רכב עמד בית המשפט עליון פעמים רבות. כך בין השאר נאמר כי **"תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה משורש ומכת המדינה שאליה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור... כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית. המעט שבידי בית משפט זה לעשות הוא לחזק את ידיהם של בתי המשפט הדיוניים בראייה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך"** (עניין **אבו סבית**, כבוד השופט א' רובינשטיין, פסקה ג'. ראו גם: עניין **סאלם**, כבוד השופט נ' הנדל, פסקה 4).

43. במהלך מנוסתו עם הרכב הגנוב, עבר הנאשם פעמיים עבירה של חבלה בכוונה מחמירה וכן עבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה.

העבירה של **חבלה בכוונה מחמירה** היא מהעבירות החמורות, שהעונש המרבי הקבוע בצדה הוא עשרים שנות מאסר (סעיף 329(א) בחוק). בכך ביטא המחוקק את החומרה הרבה שנודעת לפגיעה בשלמות גופו של אדם ובבריאותו, אשר נעשתה מתוך כוונה מיוחדת להטלת נכות, מום או חבלה חמורה בנפגע. לא אחת עמד בית המשפט העליון על החומרה היתירה הנעוצה בעבירה זו בכלל ועת נעברה באמצעות כלי רכב, בדריסה מכוונת, בפרט. כך בעוד, **"כלי רכב נועד להפקת תועלת מסוימת ואינו מיועד לשמש ככלי נשק לפגיעה בשלמות גופם ובחייהם של בני אדם"** (ע"פ 615/12 שושן נ' מדינת ישראל (נבו 14.2.2013), כבוד השופט י' דנציגר פסקה 6 (להלן - **עניין שושן**)).

על החומרה בפגיעה מכוונת בגוף באמצעות רכב ועל הצורך להחמיר עם עוברי עבירות אלו עמד בית המשפט, לא אחת. כך בין השאר, נאמרו לעניין זה הדברים הבאים:

"כוחו של אדם להרוס את חיי הזולת בהחלטה שנתגבשה תוך זמן קצר ביותר, באמצעות שימוש בכלים נגישים לכל ושייעודם חיובי במקור, הינו המחיר שכנראה החברה נאלצת לשלם כתוצאה מהמצאת כלים שכאלו. לצערנו, יום-יום אנו לומדים מחדש, בצורה כואבת, שהרכב הוא כלי העונה על התיאור האמור. ברם, אין אנו עוסקים בתאונה. ברובד המשפטי, המערער לא התרשל... הטלת עונש מאסר בפועל לתקופה ארוכה נדרשת במקרים מעין אלו כדי לתת ביטוי לאינטרס החברתי העליון של הגנה על חיי הפרט" (ע"פ 960/09 אבני נ' מדינת ישראל)

(29.7.2010), כבוד השופט נ' הנדל, פסקה 6).

חומרה יתירה נעוצה גם בעבירה של **סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה**, שאף העונש המרבי הקבוע בצדה עומד על עשרים שנות מאסר (סעיף 332 בחוק). כך בדרך כלל וכך במיוחד בנסיבות של "תופעת המרדפים" בכבישים, הסכנות ופגיעות הגוף הנגרמים בעטייה. על חומרתה ועל הצורך בהחמרה בענישה בנסיבות אלו, עמד בית המשפט העליון פעמים רבות. כך בין השאר, נאמר, כי "**חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים ואסור לה להשלים עם בריונות ופריקת עול מסוג זה, ומקל וחומר שאין להשלים עם כך כאשר מדובר בתופעה שרבים חוטאים בה... את התופעה החמורה הזו יש למגר כדי להבטיח את שלום הציבור, וגם כדי לאפשר לאנשי החוק למלא את תפקידם ללא מורא. תרומתם של בתי המשפט למאמץ שנועד להשיג מטרה זו צריכה לקבל ביטוי ברמת הענישה הנקוטה**" (ע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' אבולקיעאן (11.11.2004) (כבוד השופט א' א' לוי) (להלן - עניין אבולקיעאן)).

דברים דומים נאמרו גם בחלוף כעשור, תוך הדגשה חוזרת של חומרת העבירה והצורך בהחמרה בענישה בשל עבירה זו, כפי שנקבע עוד בעניין אבולקיעאן. זאת לאמור: "**דומה כי אין צורך להרחיב הדיבור על הסכנה היתרה הנובעת מתופעת המרדפים בהיבטים של סיכון חיי אדם. מי שנמלט משוטרים, תוך שהוא מסכן את חיי הנהגים האחרים ועוברי אורח תמימים... מעיד על עצמו כי אין מורא החוק עליו, כי הוא מזלזל בחיי אדם וכי יעשה הכל על מנת להציל את עורבמצב זה, ונוכח שכיחותה של תופעת המרדפים במחוזותינו, בוודאי שטרם בשלה העת לקבוע מתחם ענישה אשר יביא בשורה התחתונה להפחתת רף הענישה כפי שנקבע בהלכת אליקען**" (עניין מוסטפא, כבוד השופט י' עמית, פסקה 4. ראו גם בעניין ליפייקו ובעניין לנקין, שהוזכרו בטענותיה של המאשימה).

44. נוסף לעבירות הקשות שהביאו לפגיעות קשות בגוף ולסיכון עוברי הדרך ונוסף לעבירת גניבת הרכב, הנאשם הורשע כאמור, גם **בשמונה עבירות של חבלה במזיד לרכב**, שעונשה חמש שנות מאסר (סעיף 413 בחוק).

חומרתה של עבירה זו נלמדת מהעונש הקבוע לצדה, החמור יחסית לעבירות רכוש אחרות. לעניין עבירה זו אף נקבע, כי למרות העובדה שעניינה בנזק שנגרם לרכוש, היא באה בגדרן של עבירות אלימות (לעניין הפעלת מאסר על תנאי שהוחל על עבירות אלימות). שכן, **"גם אלימות נגד רכוש אלימות היא"** (רע"פ 6352/12 סעדה נ' מדינת ישראל (23.9.2012), כבוד השופט א' רובינשטיין, פסקה יא. ראו גם בפסקה יב (להלן - עניין סעדה)).

בעניין מידת הפגיעה בערכים המוגנים, אף יש לתת את הדעת לכך שהנסיבות שבהן נעברה עבירה זו היו התנגשות הנאשם בכלי רכב רבים, תוך גרימת נזקים כבדים לאותם כלי הרכב, כתוצאה מנהיגתו הפרועה. בהקשר זה דומה כי ראוי להזכיר את דברי בית המשפט בעניין ע"פ 217/04 אלקורעאן נ' מדינת ישראל (נבו 29.6.2005) (להלן - עניין אלקורעאן), עת נדרש לשאלה אם נסיבות אלו באות בגדר עבירה של חבלה במזיד לרכב. כאמור שם (כבוד הנשיא א' ברק, פסקאות 14-15): "**התנהגות המערער קיימה את היסודות העובדתי והנפשי הנדרשים להרשעה בעבירה... התנגשותו של המערער בניידת המשטרה לא הייתה כתוצאה מתאונת דרכים תמימה שברגיל נגרמת עקב רשלנות או חוסר תשומת לב. היא נבעה מנהיגתו המסוכנת והפרועה וחציית צומת בניגוד לרמזור אדום, תוך כדי נסיעה במהירות גבוהה. המערער היה מודע לנהיגתו הפרועה ולאפשרות גרימת נזק לרכוש**".

45. באירוע הנדון מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בדרגה גבוהה. זאת לנוכח חומרת העבירות שבהן הורשע הנאשם, מספרן ותוצאותיהן הקשות אשר הובילו לנכותם של שני הנפגעים ולפגיעות המורכבות שנגרמו להם, כמתואר בתסקירי נפגעי העבירה. זאת אף לנוכח הנזקים הכבדים שנגרמו לתשעה כלי רכב ובהם רכב ה'מאזדה' אשר נהרס כליל כתוצאה ממעשיו של הנאשם.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת

46. העבירות שבהן הורשע הנאשם רבות ומגוונות והן נעברו במהלך אירוע מתמשך ומתגלגל, שבמהלכו נוספו עוד ועוד עבירות שתוצאתן קשה. בנסיבות מעין אלו, יש קושי ללמוד על מדיניות הענישה הנוהגת מתוך בחינה של מקרים שבהם נעברה רק אחת או יותר מבין העבירות שבהן הורשע הנאשם. למרות זאת נבחן תחילה את מדיניות הענישה הנוהגת לגבי העבירות שבהן הורשע.

47. **עבירה של חבלה בכוונה מחמירה (סעיף 329(א) בחוק):** בכל המקרים שלהלן, דובר בהרשעה בעבירה זו בנסיבות של **דריסה מכוונת** באמצעות כלי רכב:

ע"פ 5492/11 אלרחמן נ' מדינת ישראל (5.8.2012) - המערער גנב רכב, נהג בו וכשהתקרב אל מחסום של שוטרי מג"ב והתבקש לעצור, לא שעה לכך אלא המשיך בנסיעה מהירה ואף הסיט את הרכב לכיוון שוטר, שנאלץ לקפוץ לשולי הכביש כדי לא להידרס. המערער נעצר לאחר מרדף ובעת מעצרו התפרע וניסה להימלט. הוא הורשע בעבירות של גניבת רכב, חבלה בכוונה מחמירה, נהיגה בפזיזות וברשלנות והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. עונשו הועמד על 24 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה למשך 4 שנים ופיצוי לשוטר הנפגע בסך 1,500 ₪.

ע"פ 3991/04 רגבי נ' מדינת ישראל (2.5.2005) - המערער גנב רכב ונהג בו בהיותו שיכור ופסול מהחזקת רישיון נהיגה. במהלך נסיעתו פגע ברכב שעמד בצד הדרך, וגרם לנזק לרכב ולפציעת הנהג שהיה בו. המערער המשיך בנסיעה תוך חציית צומת ברמזור אדום ובעקבות זאת התפתח אחריו מרדף שבו השתתפו שוטרים והנהג שרכבו נפגע. המערער לא נשמע להוראת השוטרים לעצור, הסיט את הרכב מצד לצד כדי לגרום לרכב המשטרה לאבד שליטה וכדי למנוע את עקיפתו ואת מעצרו. בהתקרבו למחסום שהוצב לשם עצירתו, הסיט המערער את הרכב אל עבר שוטר בניסיון לדרוס אותו, ובתגובה ירה השוטר אל עבר הרכב. המערער המשיך בנסיעה עד שפגע במכוניות שחסמו את הכביש ורק אז נעצר. הוא ירד מהרכב וניסה להימלט מהשוטרים, בעודו מכה אותם ובוטט בהם ואף סירב לבדיקת שכרות. עונשו הועמד על 5 שנות מאסר בפועל, מאסר מותנה ופסילת רישיון נהיגה למשך 12 שנה.

ע"פ 4263/14 נעאיים נ' מדינת ישראל (2.6.2015) - העבירה של חבלה בכוונה מחמירה בנסיבות של דריסה מכוונת, נעברה על רקע ריב בין נהגים. נקבע עונש של 36 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופסילת רישיון נהיגה למשך 5 שנים.

עניין שושן - המערער הורשע בשתי עבירות של חבלה בכוונה מחמירה בדרך של דריסה מכוונת וכן בעבירות של הפקרה

לאחר פגיעה, נהיגה ללא רישיון ונהיגה ללא ביטוח רכב. נקבע עונש של 6 שנות מאסר בפועל, מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה לצמיתות, קנס בסך 2,000 ₪ ופיצוי למתלונן בסך 15,000 ₪.

ע"פ 3090/11 ענתבאוי נ' מדינת ישראל (18.10.2012) - על רקע ויכוח בין המערער לבין מתדלק בתחנת דלק בעניין הכסף שבאמצעותו שילם, נסע המערער אל עבר המתדלק ופגע בו עם רכבו. המתדלק הוטל על מכסה המנוע ונאחז במגבים, אך המערער המשיך בנסיעה בעוד המתדלק שרוע על הרכב עד אשר נחבט במיכל שניצב בתחנת הדלק. על המערער הושתו 3 שנות מאסר בפועל, מאסרים מותנים, פסילת רישיון נהיגה למשך 5 שנים ופיצוי למתלונן בסך 50,000 ₪.

48. **עבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה (סעיף 332(2)):** בכל המקרים שלהלן, דובר בהרשעה בעבירה זו בנסיבות של "תופעת המרדפים", בעוד שבכל המקרים שנדונו בפסקי הדין אשר יפורטו להלן, בשונה מעניינו של הנאשם, לא נגרמו נזקי גוף:

עניין אבולקיעאן - דובר במרדף של שוטרים אחר המערער שנהג ברכב ואשר לא נשמע להוראותיהם לעצור. בית המשפט העליון החמיר בעונשו והעמידו על 4 שנות מאסר בפועל (במקום שנתיים) וכן קבע כי פסילת רישיון הנהיגה שלו תהיה למשך 6 שנים (במקום 3 שנים). זאת בנוסף למאסר מותנה ולפיצוי בסך 1,500 ₪ לכל אחד משני השוטרים.

עניין מוסטפא - כפי שכבר הוזכר, בעניין זה דובר במרדף של שוטרים אחר המערער, שנהיגתו הייתה פראית ואשר לא נענה לקריאתם לעצור. נקבע כי רמת הענישה שנקבעה בעניין אבולקיעאן, עומדת בעינה אף לאחר כניסת תיקון 113 של חוק העונשין לתוקף. נקבע כי מתחם העונש הוא בין 42 ל-54 חודשי מאסר בפועל ועל המערער הושתו 42 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה והפעלת מאסר מותנה.

ע"פ 4626/20 גולדשטיין נ' מדינת ישראל (4.4.2021) - המערער הורשע בעבירות של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה והיזק לרכוש במזיד. נגזרו עליו 36 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פיצוי למתלוננת שרכבה ניזוק בסך של 12,000 ₪, 18 חודשי פסילה בפועל, ופסילה מותנית.

ע"פ 5981/15 מדינת ישראל נ' סלוצקי (5.7.2016) (להלן - **עניין סלוצקי**) - לאחר שהתקבל ערעור המדינה בעניין ההרשעה בחלק מהעבירות ובעניין העונש, נקבעה הרשעת המשיב בעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, נהיגה ללא רישיון, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, גרימת נזק לרכוש ונהיגה בזמן פסילה. העונש הוחמר ל-36 חודשי מאסר בפועל (במקום 24) וכן 36 חודשי פסילת רישיון נהיגה (במקום 24 חודש), מאסר מותנה ופסילת רישיון נהיגה מותנית.

עניין סלאמה - המערער הורשע בעבירות של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה ללא ביטוח, נהיגה בקלות ראש שגרמה לתאונה שבה ניזוק רכוש ואי ציות לאור אדום. נקבע מתחם עונש בין 3 ל-6 שנות מאסר. על המערער הושתו 5 שנות מאסר, הופעלו שני עונשי מאסר מותנים, חלקם

במצטבר ובסך הכול 74 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה למשך 3 שנים וכן הופעל עונש פסילת רישיון מותנית.

עניין לנקין - המערער הורשע בעבירות של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. נקבע מתחם עונש בין 30 ל-60 חודשי מאסר. הושתו 50 חודשי מאסר בפועל, 4 שנות פסילה בפועל, מאסר ופסילה מותנים.

עניין ליפייקו - המערער הורשע בעבירות של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה ונהיגה בהשפעת אלכוהול. הושתו 32 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון נהיגה למשך 5 שנים, מאסר מותנה, קנס בסך 5,000 ₪ ופיצוי לבעל הרכב שנפגע בסך 2,000 ₪.

ע"פ 3641/14 מדינת ישראל נ' חסונה (2.7.2014) - המשיב הורשע בעבירות של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, חבלה במזיד לרכב, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו ונהיגה בזמן פסילה. ערעור המדינה בעניין העונש התקבל, נקבע כי מתחם העונש הוא בין 22 ל-48 חודשי מאסר והעונש הועמד על 25 חודשי מאסר בפועל (במקום 15) בנוסף למאסר מותנה ולקנס בסך 8,000 ₪.

ע"פ 5953/15 שוהאנה נ' מדינת ישראל (31.12.2015) - המערער הורשע בעבירות של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו והסעת שוהה בלתי חוקי שלא כדין. נקבע מתחם עונש בין 12 ל-40 חודשי מאסר בפועל. הושתו 30 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה למשך שנתיים ופסילת רישיון מותנית.

ת"פ (מחוזי מרכז) 64383-02-20 מדינת ישראל נ' גבאלי (6.4.2021) (כבוד השופט ע' קובו) - המערער הורשע בעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, אשר נעברה בכך שהנאשם נמלט משוטרים ונהג בצורה פראית ומסוכנת. במסגרת קביעת מדיניות הענישה הנהוגה נסקרו פסקי דין רבים ובין השאר, בעניין אבולקיעאן, מוסטפא, סלוצקי, סלאמה, לנקין ועוד. נקבע מתחם עונש בין 20 ל-50 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הושתו 32 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים, פסילת רישיון נהיגה למשך שנתיים ופסילת רישיון נהיגה מותנית למשך שנה.

49. עבירת גניבת רכב בצוותא (סעיף 413ב(א)(ב) וסעיף 29):

בעניין סאלם - המערער הורשע בשתי עבירות של גניבת רכב ובשתי עבירות של סיוע לגניבת רכב. נקבע מתחם עונש בין 8 ל-24 חודשי מאסר לכל אחת משתי העבירות. בהתחשב בין השאר, בהרשעותיו הקודמות הרבות של המערער, נקבע כי עונשו יהיה 48 חודשי מאסר בפועל, הופעל מאסר מותנה למשך 6 חודשים במצטבר וכן הושת מאסר מותנה נוסף.

ע"פ 7163/13 כסוואני נ' מדינת ישראל (3.8.2014) - המערער הורשע בשתי עבירות של גניבת רכב ובשלוש עבירות של סיוע לגניבת רכב. נקבע מתחם עונש בין 12 ל-30 חודש לכל אחת מחמש העבירות שבהן הורשע. עונשו הועמד על

4 שנות מאסר בפועל ומאסר מותנה.

50. **חבלה במזיד לרכב (סעיף 413 בחוק):** ההרשעה בעבירה זו על-פי רוב נלווית להרשעה בעבירות נוספות ולכן יש קושי לבחון את מדיניות הענישה הנהוגה בעניין עבירה זו. מכל מקום, נראה כי מתחם העונש ההולם עבירה זו, כפי שטענה המאשימה, עולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנהוגה. זאת בייחוד בהינתן העובדה שברוב המקרים דובר לכל היותר בהרשעה בשתי עבירות של חבלה במזיד לרכב, בעוד שבעניין הנדון דובר בהרשעה בשמונה עבירות בשל גרימת חבלות כבדות לתשעה כלי רכב. כך בין השאר, עולה מפסקי הדין הבאים:

עפ"ג (מחוזי חי') 35213-03-16 מדינת ישראל נ' מסרי (31.5.2016) (כבוד השופטים א' אלרון, י' ליפשיץ וא' וינשטיין) - המערער הורשע בעבירות של פריצה לרכב, חבלה במזיד לרכב, סיוע לגניבת רכב ועבירות נוספות הקשורות בהתפרצות. נקבע כי מתחם העונש הוא בין 15 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

עניין סעדה - העונש בשל עבירה של חבלה במזיד לרכב, פריצה לרכב וניסיון גניבת רכב, לצד עבירות נוספות הקשורות בהתפרצות, הועמד על 12 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

עניין אלקורעאן - המערער הורשע בעבירה של חבלה במזיד לרכב בנוסף להרשעתו בעבירה של סיכון ח"י אנשים במזיד בנתיב תחבורה ובעבירה של חבלה במזיד לרכב. עונשו הועמד על 27 חודשי מאסר בפועל וכן הופעל מאסר מותנה למשך 12 חודש, חלקו במצטבר ובסך הכול 39 חודשי מאסר ובנוסף לכך, מאסר מותנה, ופסילת רישיון נהיגה למשך 5 שנים.

שקילת הנסיבות הקשורות במעשי העבירות

51. לנוכח המפורט עד כה, במסגרת שקילת הנסיבות הקשורות במעשי העבירות, נשקלו השיקולים הבאים:

ראשית, כל מסכת העבירות שעבר הנאשם נעברו כתוצאה מעבירת גניבת הרכב, שנעברה לאחר תכנון ותיאום עם המעורבים האחרים במעשה הגניבה. עבירה זו נעברה מתוך מניע של בצע כסף, אשר הובטח לנאשם תמורת העברת הרכב הגנוב אל מחוץ לשטחי ישראל.

שנית, הנאשם עבר את כל העבירות לבדו, כך שהייתה לו שליטה מלאה על מעשיו. הנאשם חטא בגניבת רכב וכדי להשלים את מעשה הגניבה, הוסיף פשע על פשע. בכל עת יכול היה הנאשם לעצור ולהימנע מהעבירות החמורות הנוספות שעבר ובכך אף להימנע מגרימת הנזקים הקשים, הכבדים והרבים שגרם, או למצער, הוא יכול היה למנוע את חלקם. למרות זאת, בשום שלב לא עצר הנאשם, אלא מעשיו נעצרו רק לאחר שרכב ה'מאזדה' הגנוב נעצר כתוצאה ממעשיו החמורים אשר הביאו לכך שרכב זה ניזוק כליל עד כדי אובדן גמור.

שלישית, כפי שפורט לעיל, הנאשם גרם לנזקי גוף קשים מאד לשני הנפגעים והפך אותם לנכים, אשר נדרשו כבר למספר ניתוחים, לטיפולים רבים ולהליכי שיקום מפרכים וקשים, ושניהם אף צפויים לניתוחים נוספים ולהליכי שיקום ממושכים נוספים. הנאשם אף גרם לנזקי רכוש רבים וכבדים לכל כלי הרכב הרבים שבהם התנגש. נזקים אלו הם תולדה של התנהגות הנאשם ושל מעשי העבירות החמורות שעבר, אשר נגרמו מנסיעתו הפרועה במהירות גבוהה מאד, אשר נבעה מרצונו למלט את עצמו ואשר נעשתה תוך התעלמות מכל הנעשה סביבו, אף במחיר של פגיעה מכוונת בשני הנפגעים ופגיעה ברכושם של אחרים. כל זאת כפי שעולה בבירור מהסרטונים המתעדים את מעשיו החמורים של הנאשם. פגיעות הגוף הקשות ונזקי הרכוש הכבדים אשר נגרמו בשל מעשי הנאשם, אף היו צפויים לנוכח נהיגתו המסוכנת. אף דומה כי אך בנס לא נגרמו נזקים חמורים יותר לשני הנפגעים ובמיוחד לעוז, אשר די בצפייה בסרטון המתעד את הפגיעה המחרידה בו, כדי להיווכח שהפגיעה בו עלולה הייתה להסתיים בתוצאה קשה עוד יותר מהפגיעה הקשה שנגרמה לו.

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

52. בחינת מדיניות הענישה הנהוגה העלתה כי טווח הענישה בשל מעשה עבירה אחד של חבלה בכוונה מחמירה, אשר נעברת בנסיבות של דריסה מכוונת באמצעות רכב, נע בין כשנתיים מאסר לכחמש שנות מאסר; טווח הענישה בשל עבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, אשר נעברה בנסיבות של "תופעת המרדפים" ואשר כללה פגיעה בגוף, נע בין מאסר למשך כשנתיים וחצי לבין מאסר למשך כארבע שנים וחצי; העונש בשל עבירה של גניבת רכב הוא כשנתיים מאסר; והעונש בשל עבירה אחת של חבלה במזיד לרכב, עשוי להיות שנת מאסר בפועל.

53. עם זאת וכידוע, "**קביעת מתחם העונש ההולם אינה מלאכה אריתמטית**" (ראו למשל: ע"פ 6958/18 מצלאח נ' מדינת ישראל (22.1.2020), כבוד המשנה לנשיאה מ' מלצר, פסקה 11; ע"פ 2032/19 פלוני נ' מדינת ישראל (14.6.2020), כבוד השופט נ' סולברג, פסקה 26; עניין ע"פ 6390/20 פלוני, פסקה 9; עניין ביטון, פסקה 8).

כמו כן וכפי שאף טען בא-כוח של המאשימה, "**מדיניות הענישה הינה אך אחד הפרמטרים בהם מסתייע בית המשפט לעיצוב המתחם וכמתבקש גזירת העונש בגדרו**" (ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (5.6.2013); ע"פ 3819/20 וקנין נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (18.10.2020)). ידוע הוא שמלאכת גזירת הדין איננה מלאכה חישובית של הצבת נתונים במשוואות, כי אם מלאכת מחשבת, שנגזרת ממידת הפגיעה בערך המוגן ומנסיבותיו של כל מקרה ומקרה, הן בהתייחס לנסיבות העושה והן בהתייחס לנסיבות המעשה, שקלא וטריא שנוצקים לתוכה שיקולים ערכיים שלעולם אינם מתמצים בתחשיבים אריתמטיים. 'נקודת המוצא לבחינת העונש ההולם דבר עבירה הוא בקביעת מתחם הענישה הראוי לעבירה בנסיבותיה (ובכללן מידת האשם של מבצע העבירה)' (ע"פ 7655/12 פייסל נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (4.4.2013))" (ע"פ 6390/20 פלוני, שם).

שיקול משמעותי נוסף אשר יש לשקול בעת קביעת מתחם העונש ההולם, הוא העונש המרבי הקבוע לצד העבירה. כפי שנאמר לעניין זה, "**עונשי מאסר מרביים אינם באים לקבוע אך ורק את גבולה העליון של סמכות הענישה שבידי**

בתי המשפט. עונשים כאמור מבטאים את רמת הענישה הראויה במקרים החמורים ביותר של ביצוע העבירה שבה עסקינן, ומהם ניתן וראוי לגזור את מתחם העונשים עבור מקרים פחות חמורים (ראו פסקה 16 לפסק דיני בע"פ 3124/18 פלוני נ' מדינת ישראל (14.8.2019), והאסמכתאות שם (...))" (עניין ביטון, פסקה 8)

54. מתחם העונש ההולם נקבע אם כן, בהתאם לעיקרון ההלימה, שלפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבות שבהן נעברה ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל על הנאשם וזאת תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו ממעשי העבירה, במידת הפגיעה בערכים אלו ובמדיניות הענישה הנהוגה.

בהתאם לכך, לנוכח חומרת מעשי העבירות שבהן הורשע הנאשם, הנסיבות שבהן נעברו, הענישה המחמירה אשר נקבעה לצד העבירות שעבר ואשר בהן הורשע, מדיניות הענישה הנוהגת, והפגיעה המשמעותית בערכים המוגנים, כפי שכל אלו פורטו לעיל, נראה כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון נע בין **שבע שנות מאסר בפועל לשלוש-עשרה שנות מאסר בפועל**.

גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם

נסיבותיו של הנאשם

55. בשלב גזירת העונש המתאים בגדרי מתחם העונש ההולם, נבחנות נסיבותיו של הנאשם, אשר אינן קשורות במעשה העבירות. בעניינו של הנאשם נשקלו בעיקר השיקולים הבאים:

ראשית, לחובת הנאשם הרשעה קודמת בעבירת אלימות, אשר בעטיה נשא עונש של שנת מאסר בפועל. עם זאת, נשקלה גם העובדה שהרשעה זו הייתה לפני כשש שנים, עת היה כבן 18.

שנית, נשקלה התרשמות שירות המבחן שלפיה, הנאשם גדל בסביבה מורכבת אשר השליכה על התנהלותו באופן המצדיק התחשבות מסוימת בעת קביעת עונשו. מנגד, על-פי התרשמות שירות המבחן, הנאשם לא הכיר באחריותו למעשיו החמורים, המעיט בחומרתם, לא הביע חרטה לפני שירות המבחן ועל-פי התרשמות קצינת המבחן, אף לא גילה אמפטיה כלפי הנפגעים. כן נשקלה הערכת שירות המבחן בדבר רמת סיכון משמעותית להישנות מעשי עבירות מצד הנאשם. אולם לצד זה, נשקלה גם המלצת שירות המבחן כי בעת קביעת העונש, יישקל גילו הצעיר של הנאשם (כבן 24) והעובדה שמאסר ממושך עלול להביאו לחשיפה ממושכת לחברה עבריינית.

לצד התרשמות שירות המבחן, נשקלה גם העובדה שבדיון בבית המשפט הביע הנאשם צער רב וחרטה על מעשיו ובכלל זה, אף הכיר באחריותו למעשיו. כן נשקלו דבריו שלפיהם במהלך מעצרו הממושך הפיק לקחים וכי בהתחשב בגילו הצעיר, הוא מבקש שתינתן לו הזדמנות לשפר את דרכיו, ללמוד, לעבוד ולהקים משפחה. אמנם כאמור, התרשמות שירות המבחן הייתה שונה לחלוטין. אף לא ניתן לשלול את העובדה שדברי הנאשם בבית המשפט לא נאמרו, אלא כדי

להביא להקלה בעונשו ואף נאמרו מחמת קשייו בשל היותו נתון במעצר, כפי שאף אמר בעצמו. אולם אפילו נאמרו דבריו מטעמים אלו, הרי שלנוכח דבריו בבית המשפט (כפי שהובאו לעיל), לא ניתן לשלול את העובדה שעתה הוא מבין את חומרת מעשיו, את תוצאותיהם הקשות, כי הוא אמנם מצטער על כך וכי רצונו עתה הוא להיטיב את דרכיו ולהתרחק משיבה ממושכת בכלא, אשר תמנע ממנו חיים נורמטיביים. אפילו אמנם דברי הנאשם נאמרו מטעמי כדאיות ותועלתנות, כידוע, לעיתים "מתוך שלא לשמה בא לשמה" (תלמוד בבלי, סנהדרין ק"ה ע"ב).

שלישית, הנאשם בחר לנהל הוכחות ובכלל זה להביא לשמיעת שניים-עשר עדים, בהם גם שני נפגעי העבירות, אשר חרף מצבם המורכב נאלצו לכתת את רגליהם, במלוא מובנו של ביטוי זה, כדי להתייצב למתן עדות. זאת למרות העובדה שרוב מעשיו של הנאשם, לרבות פגיעתו בשני הנפגעים, תועדו בסרטונים. מטעם זה, כך נראה, במסגרת סיכומיו אף זנח הנאשם את כפירתו בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה אשר נעברה כלפי עוז (כמפורט בהכרעת הדין). אמנם חלק מועט משמיעת העדים הביאה לזיכוי של הנאשם משתיים מהעבירות שבהן הואשם, אך בסופו של דבר נראה כי ניתן היה לצמצם באופן משמעותי את מספר העדים שנשמעו. כך במיוחד מעת שנמצא כי שמיעת רובם ובהם עוז, הייתה שלא לצורך. אכן, אין חולק על כך שהנאשם זכאי לטעון לחפותו וכי כפירתו באישום אינה יכולה להיזקק לחובתו (סעיף 40א(6) בחוק), וממילא הוא זכאי לכך שהמאשימה תוכיח את אשמתו. בוודאי שכך אם שמיעת חלק מהעדים הובילה כאמור, לזיכוי משתיים מהעבירות. עם זאת ובמיוחד מעת שנמצא כי חלק ניכר משמיעת העדים, בהם הנפגעים, הייתה שלא לצורך, אפשרות הנאשם ליהנות מההתחשבות השמורה לנאשמים הבוחרים להודות ולחסוך שמיעת עדים, תהיה מועטה בלבד.

רביעית, אמנם הנאשם הביא את פציעתו על עצמו ועל אף פציעתו הקלה יחסית, נשקלה גם העובדה שאף הוא נפצע במהלך האירוע שבמהלכו נעברו העבירות שבהן הורשע.

56. לפני סיום נבקש להוסיף מספר מילים בעניין ההערה שהובאה בסוף הכרעת הדין בעניין נסיבותיו של האירוע, האופן שבו התפתח ותוצאותיו (פסקה 42 בהכרעת הדין), שממנה ביקשה ההגנה להיבנות בטיעוניה לעונש. חשוב להדגיש, כי בשונה מטענותיו של בא-כוח הנאשם וכאמור במסגרת אותה הערה, אין בה כדי להמעיט, אף לא במעט, מחומרת מעשיו של הנאשם. העובדה שניסיון חסימת רכבו של הנאשם באמצעות שלושה כלי רכב משטריים נכשל, והעובדה שראוי להפיק לקחים מהתנהלות השוטרים באותו אירוע, אינה מפחיתה ממעשיו החמורים מאד של הנאשם ומתוצאותיהם הקשות מאד. אין באותו ניסיון לא מוצלח לעצור את הנאשם כדי להצדיק דבר ממעשיו. בוודאי שאין בכך כדי להצדיק את גניבת הרכב, את הפגיעה המכוונת ברמי באירוע החסימה הראשון, את הפגיעה המכוונת בעוז במחסום מג"ב, את בריחת הנאשם תוך נהיגה מהירה, פראית ומסוכנת ואף אין בכך כדי להצדיק את כל נזקי הגוף ונזקי הרכוש הכבדים שגרם.

גזירת העונש המתאים לנאשם

57. איזון כל השיקולים האמורים, לרבות עמדת המאשימה מזה ועמדתה של ההגנה מזה, מוביל לכך שיש להעמיד את עונש המאסר שיושג הנאשם בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם. זאת לצד מאסר מותנה שימשש גורם מרתיע מפני חזרת הנאשם לעבור עבירות אלימות נגד הגוף או הרכוש, פסילת רישיון הנהיגה שלו לתקופה משמעותית ופיצויים

לנפגעי עבירות הגוף ולנפגעי עבירות הרכוש.

58. בעת קביעת סכומי הפיצויים שיהיה על הנאשם לשלם לכל אחד מנפגעי העבירה נשקלו הנזקים הקשים שנגרמו לרמי ולעוז, המשליכים על חייהם באופן משמעותי, כפי שפורט לעיל במסגרת פירוט עיקרי תסקירי נפגעי העבירה. לצד זה נשקלה גם העובדה שלמרות ההצדקה לפסיקת פיצוי משמעותי, יש לזכור כי **"הפיצוי שנפסק לפי סעיף 77 לחוק אינו ממצה את הסעדים האזרחיים העשויים לעמוד לנפגע"** (רע"פ 9727/05 פלוני נ' מדינת ישראל (8.8.2007), כבוד הנשיאה ד' ביניש, פסקה 21). כן נשקלה העובדה, שנכותו של רמי הוכרה כפגיעה במהלך עבודתו, המזכה אותו בתגמולים מהמוסד לביטוח לאומי ואילו עוז הוכר כנפגע הזכאי לתגמולים מאגף השיקום במשרד הביטחון. עוד נשקל, כי חרף חשיבות הפיצוי הנפסק לנפגע העבירה, אשר תכליתו היא בין השאר, הכרה חברתית בסבלו, הפיצוי הוא בעיקרו **"אקט סמלי-חינוכי-ערכי ואינו מהווה פיצוי ממשי"** (ע"פ 11178/04 פלוני נ' מדינת ישראל (1.9.2005), כבוד השופט א' רובינשטיין, פסקה א(5)).

59. בהתאם לאמור והגם שמוכן כי אין בסכום שייקבע כדי לשקף את נזקם של שני הנפגעים, סכום הפיצויים שישלם הנאשם לכל אחד משני הנפגעים יהיה בסך 40,000 ₪ (ובסך הכול 80,000 ₪). בנוסף לכך, ישלם הנאשם לכל אחד מבעלי כלי הרכב שניזוקו סך 2,000 ₪ (ובסך הכול 18,000 ₪). למען הסר ספק מובהר, כי סכום זה ישולם גם למדינה בקשר לכלי הרכב המשטרתיים שניזוקו.

60. בשל סכומי הפיצויים שנפסקו, לא מצאתי לנכון לחייב את הנאשם גם בתשלום קנס. כמו כן, מאחר שכמובן להלן, פסילת רישיון הנהיגה היא לתקופה ממושכת, לא מצאתי לנכון לקבוע גם פסילת רישיון נהיגה מותנית.

גזר הדין - סיכום

61. לנוכח כל השיקולים שהובאו לעיל, על הנאשם נגזרים העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך **שמונה שנים וחצי (8.5)**, החל מיום מעצרו ביום 12.9.2019.

ב. מאסר מותנה למשך שישה חודשים. הנאשם לא יישא עונש מאסר זה, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר עבירת אלימות נגד הגוף שהיא עבירה מסוג פשע או עבירת רכוש מסוג פשע.

ג. מאסר מותנה למשך שלושה חודשים. הנאשם לא יישא עונש מאסר זה, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר עבירת אלימות נגד הגוף שהיא עבירה מסוג עוון או עבירת רכוש מסוג עוון.

ד. פסילת רישיון הנהיגה של הנאשם ופסילתו מהוצאת רישיון נהיגה למשך שלוש-עשרה שנה מהיום.

ה. פיצויים לנפגעים, אשר ישולמו תוך שנה מהיום. סכומי הפיצויים והנפגעים אשר להם ישולמו הפיצויים, הם כלהלן:

(1) לנפגע רמי, פיצויים בסך 40,000 ₪.

(2) לנפגע עוז, פיצויים בסך 40,000 ₪.

(3) לכל אחד מבעלי תשעת כלי הרכב שניזוקו, לרבות המדינה, ישלם הנאשם סך 2,000 ₪ (סך הכול 18,000 ₪).

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, ט' בסיוון תשפ"א, 20 במאי 2021, בנוכחות הנאשם ובאי-כוח הצדדים, כמפורט בפרוטוקול הדיון מהיום.

**תמר בר-אשר,
שופטת**